

Tarvas versus nihil

Kahekümne esime-
ne sajand oma elu-
jaatava hoiakuga
näib kuhugi kiirustavat.
Kuhugi, kuhu ta hiljaks ei
tohi jääda. Paradoks seis-
neb aga selles, et keegi ei
tea päris täpselt, kuhu
peab jõudma ja millal ko-
hal olla.

Pealtnäha võib jääda
mulje, et see, kuhu me siis lõpuks kiirustame, polegi eriti
tähtis. Prioriteediks on kujunenud kiirustamine ise. Tegelikult
on aga kiirustamine ja kiire aeg heaks kaitsekilbiks järjest
süvenevale pealiskaudsusele.

Oma vigasid kiputakse järjest sagedamini välja vabandama
lausega – mul oli kiire, ma ei jõudnud süveneda. Ja seletuse
nõudja vastab mõistvalt – ahaa, siis muidugi. Ning kiirustab
minema.

Säärase kiiruse juures võib mõni paigalseisev asi iseenesest
ju märkamatagi jääda. Nagu näiteks Rakvere Tarvas. Aga tun-
dub, et ei jää, sest peale kiirustamise on XXI sajandil veel teine-
gi “vorus” – nimelt informatsiooni üleküllus. Kõikmõeldavat
informatsiooni on tekkinud selline kogus, et inimesed vajavad
juba eraldi infokatalooge infokataloogide jaoks.

Otsides telefonikataloogist vajaminevat numbrit, suunab
rubriik ABI su leheküljele, kus rubriik ABI ABI suunab su edasi
ning kui sa lõpuks õigele leheküljele oled jõudnud, selgub, et
on olemas veel neli lehekülge, milles sisalduv tundub veel
õigem ja veel täpsem.

Vaevalt Artur Block Murphy seadusi kogudes aimatagi
oskas, kui argiselt kõlavad kogutud mõtteterad XXI sajandi in-
fokülluses. Ekspert – kirjutab Block – on inimene, kes üha
rohkem ja rohkem teab üha vähemast ja vähemast, kuni ta
teab absoluutselt kõike mitte millestki. Praegu ei pane see
enam kedagi muigama, pigem ajab nutma. Nii palju on selles
mõtteteras elulist ja traagilist.

Kui A. Lloyd Webber 1971. aastal oma esimese rock-
ooperiga lagedale tuli ning hipid selle ümber “krambu-
jeed” kargasid, vaevalt siis keegi mõelda sõandas, et ka-
hekümne aasta pärast sedasama Webberit kommertsiks ja
kitšiks tituleeritakse. Seda mõistetamatum on, miks Rakvere
Tarvas friigid ja tõsikunstnikud nina kirtsutama paneb.

On ju nemadki inimesed. Käivad ju nemadki “Evitat” vaata-
mas. Viivad ju nemadki oma lapsed pühapäevalõunale McDo-
naldsisse? Millist enneolematut ohtu see sümboolne Tarvas
Rakvere Vallimäe nõlval siis eesti kunstile kujutab? Tegemist
pole ju ometi marineeritud väljaheite või ristile riputatud ja al-
lahinnatud päkapikuga. Või on oht seegi, kui pealinn millestki
ilma jäetakse, olgugi siis tegemist Rakvere ajalugu süm-
boliseeriva Tarvaga. Pealegi on tallinlastel küll ja küll, millega
uhkustada – luksuskäimla, Priimägi ja Surmatantsu festival.

Tõenäoliselt on tegu ikkagi lihtsalt XXI sajandit pureva elu-
jaatava hoiakuga, mille tingimustes inimestel lihtsalt ei jätku
aega mõelda natuke edasi.

Mis muutub siis, kui Tarvas ükskord nõlva peal püsti on ja
kõigile tulijaile vastu puhub? Mis muutub Tarva ümbruses, mis
muutub linnas? Küsimus ei seisa ju ainuüksi Tarvas, kes kiirus-
tava ajastu tuhinas Vallimäe nõlval lihtsalt p a i g a l s e i s a b.

Kui võllas püsti, küll siis ohvrigi leiab, ütleb vanasõna. Tä-
napäeval võib seda parafraseerida umbes nii – kui juba toode
valmis, küll siis ostjagi leitakse. (Hoolimata toote tarbimisväärtu-
tusest või –väärtusetusest.) Tarvas aga pole toode. Tarvas on
lihtsalt märk. Tuletoojad tulevad ja lähevad, aga tähtis on, et
tuli jääb.

Igal juhul, kui on valida Tarva ja lagunevate kuurilobudike
vahel, siis oleks ju igati mõistlik veidi enne mõelda. Kuigi on
kiire. Kuigi on XXI sajand. Kuigi telefonikataloog ei sisalda
enam numbreid vaid viiteid. Kuigi Webber on kommerts ja
Murphy seadused ajavad nutma.

VT

**Rakvere Teatri
kirjandustuba**

